

ROVANIEMI

Kiertotalous ja kierrätetyn tavaran sääntely

Mahdollisuudet, haasteet ja hyödyt

Euroopan unionin
osarahoittama

BUSINESS
ROVANIEMI

LAPIN LIITTO

Sisältö

1. Johdanto ja tavoitteet
2. EU ja kansallinen sääntely
3. Liiketoimintamallit & vastuut
4. Hyödyt: ympäristö, talous ja yhteiskunta
5. Haasteet & mahdollisuudet
6. Suositukset ja johtopäätökset

Johdanto & tavoitteet

Kiertotalouden tavoite on säilyttää tuotteiden ja materiaalien arvo taloudessa mahdollisimman pitkään.

Esityksessä selvitetään kierrätetyn tavaran myynnin sääntelyn keskeiset periaatteet sekä tuodaan esiin kiertotalouden hyödyt ja haasteet. Tarkoitus on luoda pohja keskustelulle siitä, miten yritykset, kuluttajat ja päättäjät voivat vauhdittaa kiertotalouden leviämistä.

Markkinat & trendit

Käytettyjen tuotteiden ja palveluiden osuus muotimarkkinoilla kasvaa voimakkaasti.

Tutkimuksen mukaan jälleenmyynti-, vuokraus-, korjaus- ja valmistuspalveluiden osuus kasvaa 3,5 %:sta 23 %:iin vuoteen 2030 mennessä. Korjatun puhelimen hiilijalanjälki on noin 78 % pienempi kuin uuden puhelimen.

EU-tason sääntely

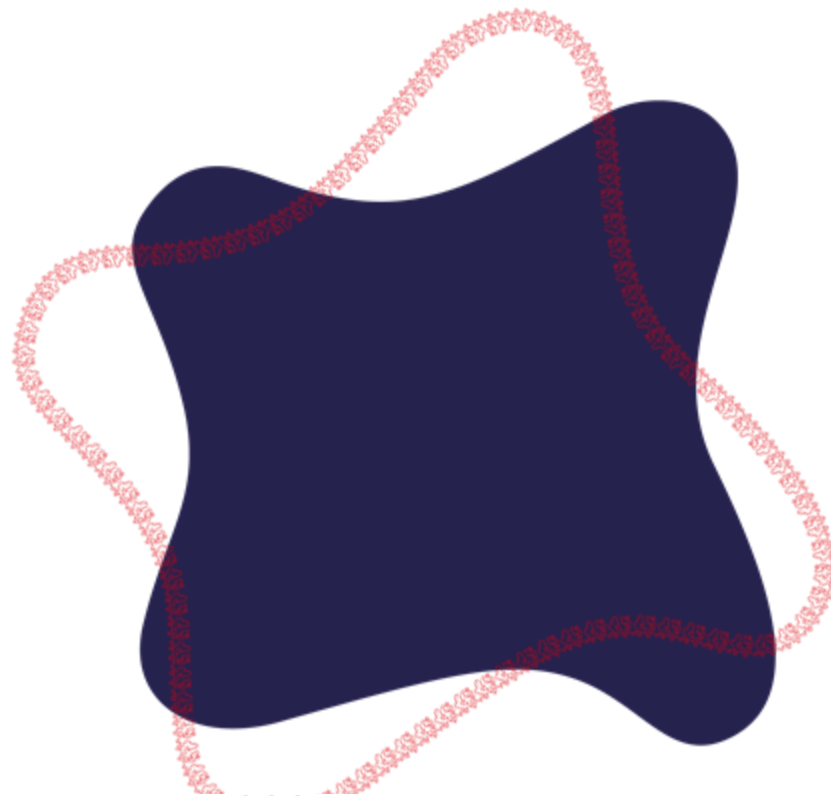

Yhtenäiset tuotevaatimukset: EU-sääntely asettaa tuotteille yhdenmukaiset turvallisuus- ja ympäristövaatimukset sektorikohtaisesti.

Markkinavalvonta: Valvonta on riskiperusteista ja jälkikäteistä; vastuu vaatimustenmukaisuudesta on valmistajilla, maahantuojilla ja myyjillä.

2019/1020-asetus:

Markkinavalvontamenettelyt on harmonisoitu yli 70 tuotedirektiivin kattamalla asetuksella.

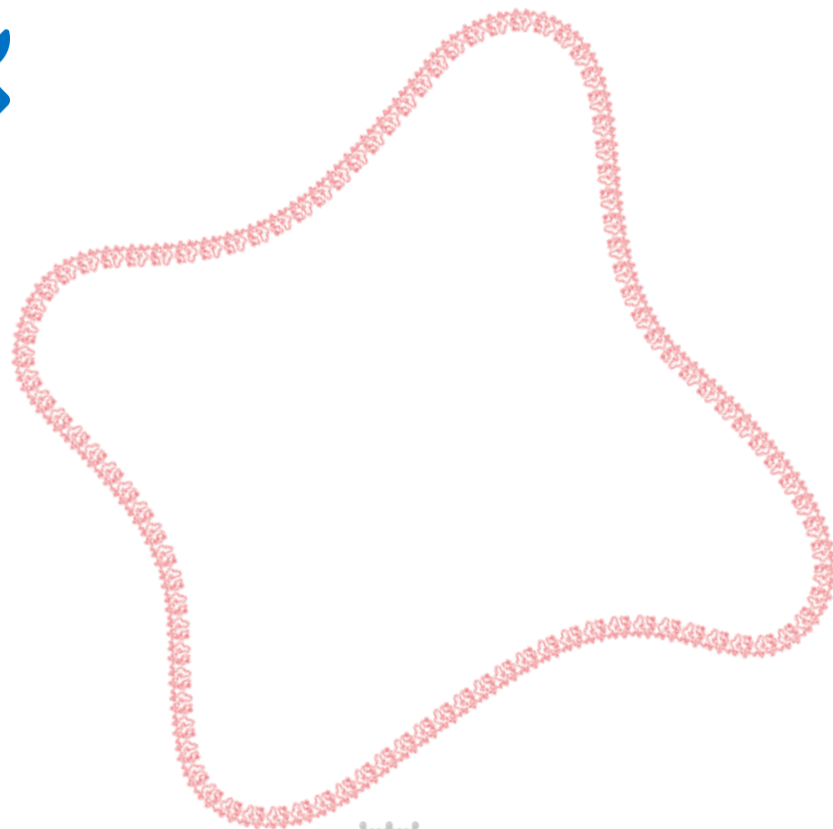
Oikeus korjaukseen

Velvoitteet valmistajille: Valmistajien on korjattava tuote kohtuullisella hinnalla ja ajassa myös takuuajan jälkeen sekä tarjottava varaosia ja työkaluja.

Kuluttajan oikeudet: Kuluttajille tarjotaan korjausvouchereita, online-alustoja paikallisten korjauspalveluiden löytämiseksi ja korjatuille tuotteille lisätään vuoden lisätakuu.

Markkinan vahvistaminen: Säännöt kieltävät korjaamisen estämisen; korjauspalveluiden tarjonta ja varaosien saatavuus kasvavat.

Liiketoimintamallit ja vastuut

Tuote palveluna

Vuokraus ja leasing mahdollistavat korkean käyttöasteen ja helpon palautuksen. Haasteena asenteet omistamiseen.

Korjauspalvelut

Suutarit, elektroniikan korjaajat ja vaatelainamot pidentävät tuotteiden elinkaarta. Kustannusvinoumat ja verotus haastavat.

Uudelleenkäyttö

Kirpputorit ja digitaaliset markkinat etsivät tuotteille uuden kodin. Kohtaanto-ongelmat hidastavat kasvua.

Materiaalien kierto

Kierrätys varmistaa, että materiaalit palaavat takaisin kiertoon. Hierarkiassa viimeinen vaihtoehto.

Euroopan unionin
osarahoittama

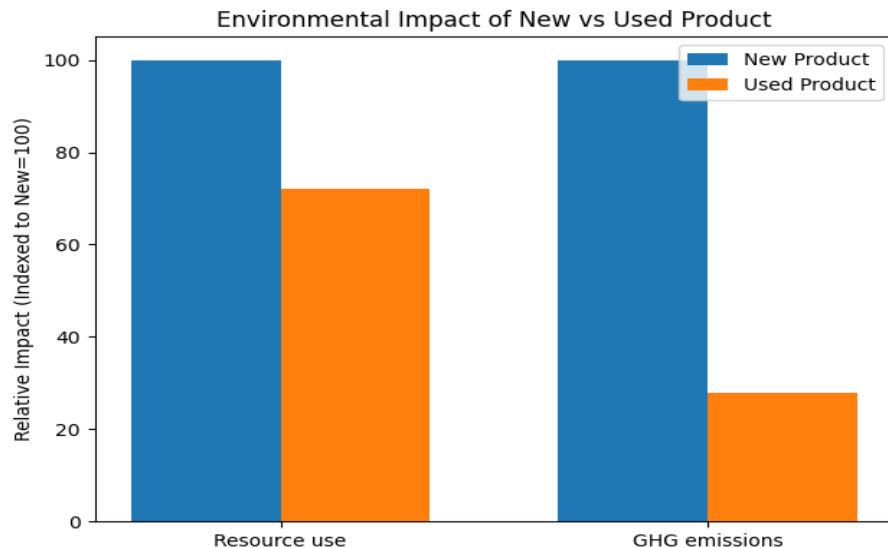

BUSINESS
ROVANIEMI

LAPIN LIITTO

Ympäristöhyödyt

Ainoastaan 9 % materiaaleista käytetään uudelleen.

Kiertotalous voi vähentää luonnonvarojen käyttöä 28 % ja kasvihuonepäästöjä 72 %.

Korjatun tuotteen (esim. puhelin) hiilijalanjälki on jopa 78 % pienempi kuin uuden.

Suomen lainsäädäntö ja vastuut

Kuluttajansuoja vs. kauppalaki: Kun kuluttaja ostaa käytettyä tavaraa yritykseltä, sovelletaan kuluttajansuojalakia. Yksityisten välisissä kaupoissa sovelletaan kauppalakia.

"Sellaisena kuin se on" -ehto: Käytetyt tavarat myydään usein siinä kunnossa kuin ne ovat. Ostajalla ei ole samoja odotuksia kuin uuden tuotteen kohdalla, mutta myyjän tulee kertoa olennaiset tiedot ja virheestä voi reklamoida, jos tuote ei vastaa kuvattua.

Verotus ja marginaalivero: Yritykset lisäävät myyntiin arvonlisäveron vain arvonlisän osuudesta, mikä tasoittaa kilpailua yksityisten ja yritysten välillä.

Taloudelliset hyödyt

3,7 T€

Arvonlisä vuoteen 2030

700 000

Uutta työpaikkaa EU:ssa

75 %

Elinkaaren arvon kasvu

Kiertotalouden liiketoimintamallit voivat kasvattaa yritysten tuottoja jopa 7-kertaiseksi lineaariseen malliin verrattuna ja pienentää ympäristöjalanjälkeä 60–85 %.

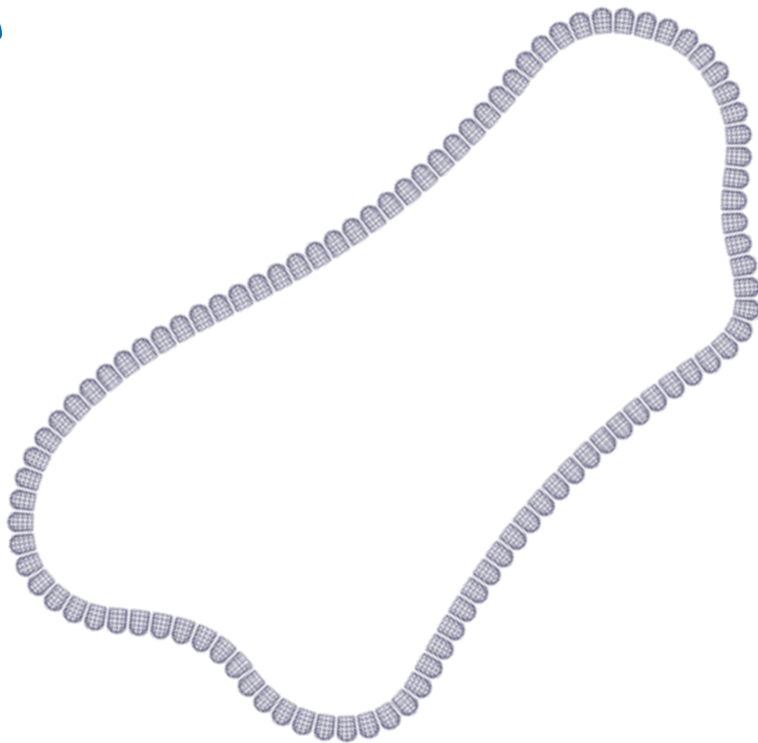
Sosiaalinen ulottuvuus

Työllistyminen: Kierrätyskeskukset ja kirpputorit tarjoavat työtä ja koulutusta sadoille ihmisille vuosittain, ja tukevat integroitumista työmarkkinoille.

Osallisuus: Kirjastojen lainaamotoiminta ja kierrätyskeskukset luovat matalan kynnyksen jakamistalouden palveluja kaikille väestöryhmille.

Hyvinvointi: Kierrätystoiminta vähentää eriarvoisuutta ja vahvistaa yhteisöllisyyttä; asiakkaiden palaute kierrätyskeskuksista on positiivista.

Haasteet ja esteet

Säätelyn monimutkaisuus

Tuotevastuut, EU- ja kansalliset normit sekä verotus luovat raskaan kehikon, joka hidastaa innovaatioita.

Kustannusvinoumat

Korjaaminen voi olla kalliimpaa kuin uuden ostaminen marginaaliveron ja suunnittelemattoman korjattavuuden vuoksi.

Korjattavuus & suunnittelu

Monia tuotteita ei ole suunniteltu korjattaviksi; varaosien saatavuus on rajallinen.

Kohtaanto-ongelma

Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen uusille käyttötarkoituksille on vaikeaa.

Mahdollisuudet ja tulevaisuus

Digitaaliset alustat: Markkinapaikat yhdistävät myyjät ja ostajat entistä tehokkaammin.

Korjausmarkkina: Uusi direktiivi vahvistaa korjauspalveluja ja luo uutta liiketoimintaa.

Modulaarinen suunnittelu: Tuotteet suunnitellaan purettaviksi ja päivitettäviksi, mikä pidentää niiden käyttöikää.

Kannustimet: Verokannustimet ja tuet ohjaavat yrityksiä ja kuluttajia valitsemaan kiertotalouden vaihtoehdot.

Suosituksset ja käytännöt

Päätäjille

- Selkeyttä ja harmonisoi sääntelyä
- Tarjoa vero- ja investointikannustimia
- Luo korjaus- ja uudelleenkäyttöpalveluille tukiohjelmia

Yrityksille

- Suunnittele tuotteet korjattaviksi ja modulaarisiksi
- Tarjoa takuu- ja huoltopalveluja
- Hyödynnä digitaalisia jälleenmyyntialustoja

Kuluttajille

- Suojaa oikeutesi ja käytä korjauspalveluja
- Suosi käytettyjä tuotteita ja lainaa tarvittaessa
- Kysy tuotteiden korjattavuudesta ja alkuperästä

Euroopan unionin
osarahoittama

BUSINESS
ROVANIEMI

LAPIN LIITTO

Yhteenvedo & johtopäätökset

Kiertalous pidentää tuotteiden käyttöikä ja säästää resursseja.

EU- ja kansalliset säädökset yhtenäistävät vaatimuksia; oikeus korjaukseen parantaa kuluttajien asemaa.

Taloudelliset ja sosiaaliset hyödyt ovat merkittäviä: uudet työpaikat, arvonalisä ja yhteisöllisyys.

Haasteet: Sääntelyn monimutkaisuus, kustannusvinoumat ja korjattavuuden puute on ratkaistava.

Mahdollisuudet: Digitaaliset alustat, suunnittelun muutos ja kannustimet luovat uudenlaista liiketoimintaa.

Toiminta: Yritysten, kuluttajien ja päättäjien tulee tehdä yhteistyötä kiertotalouden edistämiseksi.

Lähteet

- Kiertotalous kuluttajakaupassa pelikirja – Kiertotalous kuluttajakaupassa
- Tukes – Turvalliset tuotteet ja laitteet kiertotaloudessa
- Tukes – EU-lainsäädäntö ja markkinavalvonta
- Minilex – Käytetyn tavaran kauppa ja kuluttajansuoja
- Sitra – Kestävää kasvua kiertotalouden liiketoimintamalleista
- Euroopan parlamentti – Right to Repair -direktiivi
- Kiertotalousratkaisuja – Kierrätyskeskukset
- Tana – Circular economy business models

KIITOS!

Euroopan unionin
osarahoittama

**BUSINESS
ROVANIEMI**

LAPIN LIITTO